Vinařský věstník

9
2019

Obsah:

Z domova 2
Zahraniční obchod České republiky s vínem ve vinařském roce 2018/2019 7
Ze zahraničí 11

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

PÁLAVSKÉ VINOBRANÍ, FOTO: ARCHÍV SVČR

Z domova

Ministr zemědělství: S právními experty jsme se shodli, že vodu nejlépe ochráníme samostatným ústavním zákonem

5. 9. 2019 – Tisková zpráva – Ústavní ochranu vody nejlépe zajistí vytvoření samostatného ústavního zákona. Tento návrh dnes na Ministerstvu zemědělství (MZe) prezentovali experti z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Jednání se účastnili také další zástupci státní správy, reprezentanti parlamentních politických stran či představitelé vodohospodářských institucí.

„Jakýkoliv zásah do Ústavy je vážný krok, proto jsme si nechali vypracovat analýzu od expertů z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Ti navrhují jako nejlepší variantu vytvoření samostatného ústavního zákona po vzoru ústavního zákona o bezpečnosti státu. Konečným cílem je aquatizace právního řádu, tedy vytvoření takového právního rámce, který povede k šetrnějšímu zacházení s vodou a dalším přírodním bohatstvím a ke zmírnění dopadů sucha," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. „Všichni se shodujeme, že ochrana voda je nejvyšším veřejným zájmem. Vodní blahobyt, na který jsme byli v minulosti zvyklí, je pryč a lidé čekají, že stát ještě aktivněji vstoupí do oblasti hospodaření s vodou v situaci, kdy je v řadě oblastí vody nedostatek. Proto je klíčové, abychom se již ve fázi hledání legislativního řešení shodli jak s právními experty, odborníky na vodní hospodářství, tak i s co nejširší politickou reprezentací. Protože cílem je skutečná ochrana vody, nikoli jen právní proklamace," uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Důvodů pro vytvoření samostatného ústavního zákona je několik. Ústava České republiky je poměrně stručný dokument a posílená ochrana přírodních zdrojů by do systematiky Ústavy a její podoby nezapadla. Podobně je tomu v případě zásahu do Listiny základních práv a svobod. Naproti tomu samostatný ústavní zákon může obsahovat jak práva jednotlivce, tak povinnosti a úkoly pro stát a územní samosprávy. Rovněž může obsahovat obecné i detailní pasáže. „Obsah nového ústavního zákona je věcí další diskuze, nicméně mohl by zakotvit například právo jednotlivce na přístup k cenově dostupné pitné vodě pro uspokojení základních osobních potřeb, úkol provozovat vodovody a kanalizace by svěřil státu a územním samosprávám nebo by zdůraznil nezbytnost ochrany vody, půdy, lesů a krajiny při veškeré činnosti veřejné moci i jednotlivců," řekl ministr Toman s tím, že detaily by stanovily jednotlivé prováděcí zákony.

Finální znění právní analýzy od Právnické fakulty Univerzity Karlovy obdrží MZe nejpozději do poloviny října. Obsahovat bude také rozbor souvisejících zákonů. Poté MZe ve spolupráci s dalšími resorty připraví konkrétní návrh úpravy ústavní ochrany vody, který chce znovu projednat na širším plénu u kulatého stolu.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Víc zvěřiny pro sebe i na prodej. Myslivcům se uvolní pravidla

Myslivci budou mít povoleno prodávat více zvěřiny. Vyhláška, kterou předložilo do vlády ministerstvo zemědělství, má zvýšit odstřely spárkaté zvěře, která komplikuje zalesňování v době kůrovcové kalamity. Nimrodi by měli víc střílet. Stromky, které rostou na vytěžených místech, ničí spárkatá zvěř. Připravovaná veterinární vyhláška zmírňuje pravidla prodeje zvěřiny. Hlavním cílem je pomoci českým lesům. Nové porosty ve vytěžených kůrovcových lokalitách ohrožují přemnožení jeleni, daňci a jiná spárkatá zvěř. Příliš je samic některých druhů. Ministerstvo zemědělství chce k vyšším odstřelům motivovat zvýšením stropu pro dodávky masa do obchodů, ke zpracování i konečnému spotřebiteli. Vyhoví tak požadavkům myslivců. Nimrodi v současnosti mohou prodat maximálně 120 kusů velké zvěře, například srn, a 400 kusů drobné zvěře, třeba zajíců, za rok. Platí i týdenní limity. Přemnožená zvěř je také problém kvůli šíření nákaz, jako je africký mor prasat. Kvůli zvýšenému výskytu nemoci u divočáků už stát vyplácí zástřelné dva tisíce korun za kus. Změnu definice malého množství zvěře určeného k prodeji, kterou přinese vyhláška o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, prosazovala Českomoravská myslivecká jednota. Hlavním cílem je motivovat nimrody k vyšším odstřelům. Myslivci původně žádali úplné zrušení limitu. Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů považuje za nutné, aby se snížila minimální rozloha honiteb z 500 hektarů na polovinu, to však ministerstvo odmítá.

Nikdo neví, co vyhláška udělá

O kolik by se mohl díky vyhlášce zvýšit prodej zvěřiny, a tím i odstřely, důvodová zpráva neříká. Na dotaz neodpověděli ani myslivci. Obchod se zvěřinou není lukrativní byznys, tvrdí myslivci. Kilogram černé zvěře se vykupuje za 30 korun, jelení zvěře za 60 korun, srnčí za 90 korun a mufloní za 30 korun. Náklady na dovoz, vychlazení, vyvržení a podobně nepokryjí náklady na odlov. Myslivost je spíš prestižní koníček. A také velké lobby.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: FILIP HORÁČEK, 2. 9. 2019 (KRÁCENO)

Ministerstvo zemědělství se s myslivci dohodlo na novele zákona o myslivosti

12. 9. 2019 – Tisková zpráva – Ministerstvo zemědělství (MZe) se s Čes-

komoravskou mysliveckou jednotou (ČMMJ) shodují na potřebě urychlené přípravy novely zákona o myslivosti. Dohodli se na tom dnes ministr zemědělství Miroslav Toman a předseda ČMMJ Jiří Janota. MZe novelu předloží do připomínkového řízení do konce tohoto roku. „Řešení vedoucí k snižování stavu zvěře v lesích považuji za zásadní. Každý rok způsobuje spárkatá zvěř škody nejen na zalesňovaných plochách, ale také na polích. Ministerstvo zemědělství proto připravuje novelu zákona o myslivosti, která tento problém bude řešit. Novela stanoví plány lovu s ohledem na stav ekosystémů. Inspirací byly zkušenosti ze Saska," říká ministr zemědělství Miroslav Toman.

„Rád bych panu ministrovi poděkoval za vstřícné jednání. Problematiku myslivosti je třeba řešit ve všech souvislostech, k čemuž Českomoravská myslivecká jednota ráda poskytne svá stanoviska v připomínkovém řízení. Věřím, že připravíme novelu, která bude přínosem pro všechny zainteresované strany i samotnou zvěř," hodnotí dohodu předseda Českomoravské myslivecké jednoty Jiří Janota.

„Českomoravské myslivecké jednoty a jejího konstruktivního vedení si vážíme jako stabilního a odborného partnera v otázkách myslivosti. Připravíme návrh novely zákona o myslivosti, který budeme konzultovat s odbornou veřejností. Do konce roku ho předložíme k připomínkovému řízení," uvedl Miroslav Toman.

VOJTĚCH BÍLÝ, MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
VLASTIMIL WAIC, ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA, Z.S.

Zpráva o cizorodých látkách v potravních řetězcích za rok 2018: K extrémním nálezům nedochází

19. 9. 2019 – Tisková zpráva – Ucelený pohled na zatížení agrárního a potravinářského sektoru jednotlivými znečišťujícími látkami poskytuje každoroční sledování cizorodých látek v potravních řetězcích. Podle zprávy o výsledcích tohoto sledování a vyhodnocování za rok 2018 nedochází k extrémním nálezům zatížení cizorodými látkami. Podstatná jsou zjištění nálezů reziduí veterinárních léčiv, reziduí zakázaných barviv používaných k léčení nebo prevenci u chovaných ryb a ojedinělý záchyt polychlorovaných bifenylů (PCB) v mase prasat a skotu v chovech.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce loni v rámci monitoringu cizorodých látek odebrala a analyzovala 2 007 vzorků. U 22 z nich byl překročen maximální limit, což představuje z celkového počtu odebraných vzorků 1,1 % nevyhovujících. Oproti roku 2017 se počet vzorků s nadlimitním nálezem zvýšil zhruba o polovinu.

Celkem 90 341 vyšetření udělala v uplynulém roce Státní veterinární správa (SVS). Nevyhovující nálezy tvořily 0,16 %, což je oproti roku 2017 mírné zvýšení (0,11 %). Důvodem zvýšeného počtu vyšetření bylo především zvýšení počtu vzorků hospodářských zvířat, chovaných ryb a hotových potravinářských výrobků odebíraných u výrobců a v místech určení. Vzhledem k relativně nízkému procentu záchytu nevyhovujících výsledků lze hodnotit zdravotní nezávadnost surovin a potravin živočišného původu z pohledu obsahu cizorodých látek nadále za příznivou. Důležitým zjištěním jsou průkazy nadlimitních koncentrací reziduí veterinárních léčivých přípravků, především antimikrobik u hospodářských zvířat a důkazy používání nepovolených látek (malachitová zeleň) k léčení nebo prevenci onemocnění u chovaných ryb, zvláště pstruhů. Příznivě lze hodnotit to, že v loňském roce nebyly zaznamenány žádné nové chovy skotu a prasat s kontaminací zvířat polychlorovanými bifenyly (PCB). Ke zlepšení stavu v chovech skotu a prasat z hlediska sanace stájí a odstranění starých nátěrů s obsahem PCB přispěla významně důsledná kontrola a rozsáhlá informační kampaň vedená SVS.

Pracovníci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského odebrali a vyhodnotili v loňském roce 771 vzorků krmiv. Nevyhovovalo 20 vzorků (2,6 %), z tohoto bylo 7 krmiv nejakostních, 3 krmiva se závažnou nejakostí více deklarovaných parametrů, 1 krmivo falšované, 3 krmiva s nevyhovujícím obsahem reziduí. Bylo také zjištěno 6 vzorků krmiv s ohroženou bezpečností, které byly neprodleně staženy z trhu. V roce 2017 kontrole nevyhovělo 3,1 % vzorků krmiv, takže v roce 2018 výskyt nevyhovujících vzorků mírně klesl.

Na monitoringu se podílel i Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (VÚMOP), Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. (VÚRV) a Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. (VÚLHM).

Celá Zpráva o výsledcích sledování a vyhodnocování cizorodých látek v potravních řetězcích v resortu zemědělství v roce 2018 je dostupná zde:

http://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/monitoring-cizorodych-latek-v-potravnich.html

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Poznámka:

Vzorky hroznové šťávy a vína byly podrobeny analýzám na stanovení přítomnosti ochratoxinu A. V případě hroznové šťávy byl zaznamenán pouze jeden pozitivní nález ochratoxinu A, zjištěné množství ochratoxinu A se nacházelo pod hodnotou maximálního limitu. V zahraničních vínech byla přítomnost ochratoxinu A zjištěna ve 4 z 9 analyzovaných vzorků. Naměřené hladiny ochratoxinu A se pohybovaly od 0,1 do 0,65 μ g.kg-1. Všechna vína byla z hlediska platného limitu hodnocena jako vyhovující.

Přítomnost reziduí pesticidů v ovoci byla potvrzena u 317 vzorků. U 17 vzorků ovoce byl zjištěn pozitivní nález jedné účinné látky. Vícenásobné nálezy reziduí pesticidů byly zaznamenány u celkem 236 vzorků ovoce. Z jednotlivých druhů ovoce bylo nejvíce vzorků s vícenásobným nálezem reziduí pesticidů zjištěno u jablek, stolních hroznů, broskví, grapefruitů. Dále byly v roce 2018 stanovovány pomocí jednoúčelových metod (metoda pro zjištění jediného rezidua) u vybraných druhů ovoce a zeleniny následující účinné látky: bromidy v zeleninové paprice, chlormequat a mepiquat v lilku, pěstovaných houbách, stolních hroznech, glyfosátu ve stolních hroznech. Dále byl zjišťován etefon v zeleninové paprice a stolních hroznech, fenbutatin oxid v lilku, grapefruitech, zeleninové paprice a stolních hroznech, cyromazin v zeleninové paprice, cukrovém melounu, pěstovaných houbách. Zjištěné hodnoty se nacházely pod MRL.

JS

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd za období 2013–2018

Celkem bylo v ČR prověřeno přes 6 tisíc hektarů vinic. U speciálních druhů pozemků je stav půdní reakce dán výběrem pozemků při jejich zakládání. Nejvyšší průměrnou hodnotu půdní reakce ▸

mají vinice (pH 7,3), následují chmelnice (pH 6,4) a ovocné sady (pH 6,4). Podíl kyselých půd je u vinic zanedbatelný (2,89 %), naopak převažují na alkalických půdách (76,96 %).

Průměrné hodnoty obsahu fosforu v půdách speciálních druhů pozemků jsou výrazně vyšší než na orné půdě. Chmelnice vykazují zásobu přístupného fosforu 305 mg.kg–1, ovocné sady 115 mg.kg–1 a vinice 93 mg.kg–1. Nízký obsah fosforu se pohybuje v intervalu od 6,30 % (chmelnice) do 31,46 % (vinice) plochy.

U speciálních druhů pozemků jsou průměrné hodnoty přístupného draslíku relativně vysoké (chmelnice 465 mg.kg-1, ovocné sady 349 mg.kg-1 a vinice 293 mg.kg-1). Podíl půd s nízkým obsahem se u těchto druhů pozemků pohybuje mezi 3,65 % (sady) do 10,26 % u vinic.

U speciálních druhů pozemků jsou průměrné hodnoty přístupného hořčíku poměrně vysoké (vinice 358 mg.kg-1, chmelnice 313 mg.kg-1 a ovocné sady 250 mg.kg-1). Nízký obsah hořčíku vykazují jen 4,32 % vinic, 7,20 % ovocných sadů a 6,31 % chmelnic.

U speciálních druhů pozemků jsou průměrné hodnoty přístupného vápníku výrazně vyšší než u orné půdy a TTP. Vinice, které jsou převážně situovány na vápenitých půdách Jihomoravského kraje, vykazují 9 071 mg.kg-1 vápníku a ovocné sady 3 891 mg.kg-1.

Hmotnostní poměr draslíku k hořčíku se výrazně nemění. Zemědělské půdy ČR vykazují průměrnou hodnotu 1,50. Při tomto poměru sice nelze očekávat problémy s výživou hořčíkem, ale nižší poměry (Jihomoravský kraj 1,16) svědčí o nedostatku draslíku a potřebě hnojení touto živinou, zejména v okresech Břeclav (1,01), Znojmo (1,21), Hodonín (1,24), Vyškov (1,11) atd. Vinice v Jihomoravském kraji vykazují průměrnou hodnotu jenom 0,96.

Obsah síry ve viničních půdách je většinou nízký: velmi nízký 44,81 %, nízký 47,94 %, vyhovující 5,05 %, dobrý 1,04 % a vysoký 1,15 % plochy vinic. V posledních dvou desetiletích je zaznamenán výrazný úbytek rostlinám přístupné síry v půdě. Hnojení sírou se stává aktuálním problémem.

Obsah mikroprvků

Ve speciálních kulturách (chmelnicích, vinicích, ovocných sadech) jsou vyšší výměry v kategorii vysokého obsahu bóru: vinice - nízký 14,12 %, střední 18,29 %, vysoký 67,59 % plochy ČR.

Ve speciálních kulturách, zejména v chmelnicích (v průměru 45,8 mg. kg-1), vinicích, ovocných sadech jsou významnější výměry v kategorii vysokého obsahu Cu, což souvisí s používanými přípravky na ochranu rostlin obsahujícími měď. Vinice: nízký 1,41 %, střední 13,44 % a vysoký 85,16 % plochy ČR.

Zinek ve vinicích: nízký 7,87 %, střední 44,58 %, vysoký 47,54 % plochy.

Mangan ve vinicích: nízký 0,53 %, střední 69,27 %, vysoký 30,20 % plochy.

Železo ve vinicích: nízký 13,61 %, střední 85,55 %, vysoký 0,84 % plochy ČR.

ZDROJ: ÚKZÚZ, MICHAELA SMATANOVÁ, ZÁŘÍ 2019

Kultura	prozkoušená výměra v ha	B	Cu	Fe	Mn	Zn
orná půda	354 447	1,07	3,88	327	131	5,62
chmelnice	1 806	1,34	45,78	358	137	17,08
vinice	2 240	1,47	15,12	132	165	6,41
ovocné sady	4 878	1,37	5,83	277	143	8,84
trvalé travní porosty	14 845	0,72	2,72	394	104	7,12
zemědělská půda	378 211	1,10	4,2	328	130	5,8

Sady a vinice (speciální kultury)

obsah	FOSFOR (mg.kg^{-1})	DRASLÍK (mg.kg^{-1}) půda			HOŘČÍK (mg.kg^{-1}) půda		
		lehká	střední	těžká	lehká	střední	těžká
nízký	do 55	do 100	do 125	do 180	do 80	do 105	do 170
vyhovující	56–100	101–220	126–250	181–310	81–180	106–225	171–300
dobrý	101–170	221–340	251–400	311–490	191–320	226–365	301–435
vysoký	171–245	341–500	401–560	491–680	321–425	366–480	436–580
velmi vysoký	nad 245	nad 500	nad 560	nad 680	nad 425	nad 480	nad 580

Nulová tolerance alkoholu u vodáků a cyklistů

Poslanecká novela o vnitrozemské plavbě, která měla stanovit, že vodáci budou moci plout s alkoholem v krvi po vybraných úsecích řek a vod s limitem stanoveným 0,5 promile alkoholu v krvi, neprošla. Senát chtěl stejný limit zavést i u cyklistů. Nulová tolerance alkoholu pro řidiče i cyklisty je kromě Česka v Evropě uplatňována na Slovensku, v Maďarsku, Rumunsku, Estonsku, na Ukrajině a v Rusku. Ve většině evropských zemí je povoleno řídit auto i kolo s jistým množstvím alkoholu v krvi. Povolené hodnoty se pohybují od 0,2 do 0,8 promile, většina zemí pak toleruje 0,5 promile.

ZPRAVODAJ PK ČR 35/2019

Balíček spotřebních daní

Vládní daňový balíček, který zvyšuje především daně z lihu a tabákových výrobků, míří ve Sněmovně ke schvalování. To by se mohlo odehrát již v říjnu. Pokud PS ČR schválí balíček na další schůzi, dostane ho k projednání Senát, který na to má lhůtu 30 dnů. Pokud ho nedostane PS ČR zpátky, dostane ho k podpisu již prezident. Zvýšení sazeb se netýká piva ani vína. Spotřební daň by tak mohla v případě půllitrové láhve 40procentního alkoholu vzrůst z 57 korun na 64,50 Kč.

ZPRAVODAJ PK ČR 35/2019

Tesco začne od září na Hané rozvážet online nákupy

Internetový obchod řetězce Tesco začal od 4. září rozvážet zboží do Prostějova, Olomouce, Přerova a okolí. Služba Online nákupy bude nově dostupná až 300.000 obyvatelům z Hané. Celkem online nákup obchodního řetězce může využít v Česku až 4,6 milionu zákazníků. Na Hanou expandoval v uplynulých dnech i konkurenční internetový obchod s potravinami Rohlík.cz, který rozváží do Prostějova. Tesco současně v Prostějově spouští službu nazvanou Klikni+Vyzvedni. Zákazníkovi umožňuje objednat si nákup, a pak si ho v konkrétní čas a den, který si sám určí, vy-

zvednout v obchodě. Jeho personál ho zákazníkovi následně naloží, třeba i do kufru auta. Podíl českých internetových obchodů na maloobchodních tržbách stoupl loni o téměř procentní bod na 11,4 procenta, když tržby dosáhly 135 miliard korun.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 2. 9. 2019 (KRÁCENO)

Porevoluční obchůdky nahradily moderní hypermarkety a online

Od sametové revoluce prošel český maloobchodní trh výraznou proměnou. Malé prodejny vystřídala velká obchodní centra, samozřejmostí se staly bezobslužné supermarkety a místo prodavaček za pultem si lidé vybírají zboží sami. V posledních letech nastoupily i nákupy po internetu. Většinu velkých obchodů vlastní nadnárodní řetězce, což před rokem 1989 bylo těžko představitelné. Za posledních téměř 30 let také zboží relativně zlevnilo včetně potravin. Dnes trendy udává obchodní řetězec s desítkami tisíc položek v nabídce, s plně funkční pekárnou a řeznictvím schopným zpracovávat celé kusy dobytka. Změna struktury byla odstartována už takzvanou malou privatizací, kdy mohl tehdejší prodejny převzít personál, nebo je mohl zakoupit investor. Vzhledem k vyšším fixním nákladům a nízké nabídce zboží a vzhledem k malým prostorám takových prodejen se ale začaly na jejich úkor prosazovat nadnárodní maloobchodní sítě. Zatímco v roce 1997 nakupovalo 62 procent obyvatel ČR nejčastěji v malých prodejnách a 24 procent v supermarketech, o desetiletí později do malých prodejen zavítalo pouze 19 procent Čechů. Supermarkety pak klesly na 16 procent. A na přelomu tisíciletí začaly být "rájem konzumu" hypermarkety. Prvním z nich byl Globus v roce 1996 v Brně.

Za posledních téměř 30 let se mohli Češi těšit z relativního zlevňování zboží včetně potravin. Vliv na to měl růst produktivity v ekonomice a rozvoj mezinárodního obchodu. Za průměrnou hrubou měsíční mzdu si tak mohli Češi koupit v roce 2018 oproti roku 1989 zhruba trojnásobné množství mouky a rýže, trojnásobek vepřového masa, sedminásobek oleje, šestinásobek cukru, tří a půl násobek vajec, dvojnásobek másla, dvou a půl násobek jablek. Změn doznalo od roku 1989 i množství spotřebovaných potravin na obyvatele a struktura jídelníčku českých domácností.

ZDROJ: CESKENOVINY.CZ, AUTOR: ČTK, 2. 9. 2019 (KRÁCENO)

Globus nezaplatí pokutu 183 mil, místo toho odškodní dodavatele

Řetězec Globus místo pokuty 183 milionů korun odškodní své dodavatele za to, že je tlačil k využívání účetního systému Markant, který nepotřebovali. Rozhodl o tom Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), který řetězci původně pokutu uložil. Antimonopolní úřad o tom dnes informoval média. "Společnost Globus má podle navržených závazků oslovit některé ze svých dodavatelů a nabídnout jim možnost vrácení plateb, které tito dodavatelé v roce 2016 až 2018 případně odváděli za služby poskytované v rámci systému Markant a za něž se jim nedostalo náležitého protiplnění," uvedl úřad v tiskové zprávě. ÚOHS se jednáním Globusu zabýval už v roce 2017 a v prvostupňovém rozhodnutí mu původně uložil pokutu 183 milionů korun, což byla dosud nejvyšší uložená sankce za zneužití zákona o významné tržní síle. Řetězec podal proti rozhodnutí rozklad a předseda ÚOHS následně rozhodnutí úřadu zrušil a vrátil mu případ k novému posouzení.

"Při opětovném posuzování dal úřad na základě rozhodovací praxe v případu Kaufland přednost odškodnění dodavatelů před pokutou," řekl ČTK mluvčí úřadu Martin Švanda. Globus podle úřadu v období od 6. března 2016 do 30. června 2017 podmiňoval vzájemnou obchodní spolupráci s dodavateli uzavřením úplatné smlouvy a zapojením se do tzv. systému Markant. Systém nabízel účetní služby, které dodavatelé nepotřebovali. Pokud by se ale do něho nezapojili, hrozilo jim ze strany Globusu ukončení spolupráce. "Úřad závazky navržené společností Globus posoudil jako dostatečné k nápravě závadného stavu a pod podmínkou splnění závazků správní řízení zastavil. Účastník řízení je povinen úřad o postupu plnění závazků průběžně informovat," uvedl ÚOHS. Letos v únoru dostaly pokutu za stejné jednání i řetězce Billa a Penny Market za to, že požadovaly od svých dodavatelů poplatek, označovaný jako RBG bonus. Šlo ale v podstatě o zalistovací poplatek za to, že od nich odebírají zboží. Pokutu v souhrnné výši 167 milionů korun společnosti akceptovaly a zaplatily.

ZDROJ:CESKENOVINY.CZ, AUTOR: ČTK, 25. 9. 2019

Svaz chce povinnost nabízet ve veřejném stravování biopotraviny

Svaz PRO-BIO usiluje o to, aby zákon o veřejných zakázkách přikázal, že by se ve veřejném stravování muselo nabízet určité procento bioproduktů. Podle manažerky svazu Kateřiny Urbánkové by mohlo jít o čtyři až pět procent. Jedná o tom s poslanci. Dřívější snahy o podobné změny na bázi dobrovolnosti se totiž nepodařilo do veřejného stravování promítnout. „Snažíme se ve spolupráci s některými poslanci dát legislativní návrh, aby v zákoně o veřejných zakázkách byla povinnost dávat nějaké procento biopotravin do veřejného stravování," řekla Urbánková. Povinné procento by podle ní mělo být nízké, byla by ráda i za skloubení povinnosti nabízet biopotraviny s regionálními produkty. Podle ní není cílem dovážet biopotraviny přes půl světa a pak je dávat dětem ve školách, ale snažit se o bioprodukci výrobků, které čeští farmáři dokážou vyrobit jako je mléko, brambory nebo obiloviny. Jak dnes řekl náměstek ministra zemědělství Jindřich Fialka, je podle něj nejprve nutné vytvořit tlak ze strany veřejnosti na poskytovatele stravování, stále se jich ptát na kvalitu a odkud zboží pochází. Česká spotřeba biopotravin předloni vzrostla o 30,5 procenta, spotřebitelé si koupili zboží za 3,33 miliardy Kč. Nárůst byl nejvyšší od roku 2008. Ministerstvo zemědělství tyto údaje zjistilo z dotazníkového šetření mezi výrobci a distributory biopotravin. V Evropě předloni rostla spotřeba biopotravin o 10,5 procenta. Nejvíce biopotravin čeští konzumenti nakupují v supermarketech a hypermarketech, kde za ně předloni utratili 1,4 miliardy korun.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 5. 9. 2019 (KRÁCENO)

Čechům či dětem vstup zapovězen. ČOI odhalila v restauracích diskriminaci

Diskriminaci kvůli věku, či národnosti odhalila ve dvou restauracích v Praze ▸

Česká obchodní inspekce (ČOI) při prověrkách ve druhém čtvrtletí letošního roku. V tiskové zprávě to oznámil mluvčí inspekce Jiří Fröhlich. Většina kontrolovaných restaurací se diskriminace nedopustila, ale prověrky odhalily skoro u poloviny podniků další nedostatky. Mezi ně patřilo například chybné informování o cenách a nedodržování zásad poctivosti prodeje. V jednom případě diskriminace odmítá restaurace v Praze pouštět do podniku menší děti. Na svém webu podle ČOI píše, že zařízení není vhodné pro děti ve věku do osmi let. „Na elektronický dotaz spotřebitele, zda je možné si v uvedené restauraci objednat stůl pro čtyři dospělé osoby a jedno dítě ve věku čtyř let, zaměstnanec restaurace elektronicky odpověděl, že v restauraci neakceptují přítomnost dětí do osmi let," doplnil Fröhlich. Ve druhém případě jiný pražský podnik nechtěl pustit ke stolu česky mluvící lidi, zatímco anglicky hovořícím to dovolil. „Česky hovořícím inspektorům, v postavení spotřebitele, nebylo umožněno se v restauraci posadit ke stolu a provést objednávku. Anglicky mluvícím spotřebitelům toto umožněno bylo," popsal situaci mluvčí ČOI. Oba případy jsou nyní řešeny ve správním řízení. Protože ještě nejsou pravomocně ukončeny, nemohl mluvčí inspekce sdělit bližší informace ke zmíněným restauracím.

Diskriminace se ale objevila jen u velmi malé části restaurací kontrolovaných ve druhém čtvrtletí. Celkem ČOI provedla 139 kontrol. Kromě zmíněných dvou případů diskriminace odhalila v 64 případech jiná pochybení. Většinou se jednalo o nedostatky v dodržování zásad poctivosti prodeje a neinformování spotřebitele o cenách výrobků a služeb v souladu s předpisy. Již ve středu inspekce informovala o případech diskriminace cizinců ve dvou pražských restauracích, Clock Caffé a Café Restaurant. V obou provozovnách byly cizincům účtovány částky vyšší než česky hovořícím klientům. V těchto případech už padly pravomocné pokuty 60 000 korun.

ZDROJ:IDNES.CZ, AUTOR: ČTK, IDNES, 27. 9. 2019

Zahraniční obchod České republiky s vínem ve vinařském roce 2018/2019

Od roku 2012/2013 se udržuje dovoz vína přibližně na hladině 1,3 mil. hl, v hospodářském roce 2018/2019 to bylo 1,335 mil. hl. Mírně narůstá v posledních třech letech podíl baleného vína (obaly do 10 litrů), k čemuž přispívá i změna metodiky celního sazebníku, kdy se dříve za balené víno počítaly jen obaly do 2 litrů. Vína v obalech 2 až 10 litrů bylo dovezeno 35 tis. hl, což je meziroční nárůst o 8 tis. hl. Zatímco u volně loženého vína jde spíše o množství podle situace na trhu (v závislosti na výnosu hroznů), od vstupu ČR do EU platil trend stálého růstu dovozu pro víno balené až do roku 2011/2012, v posledních letech došlo k jeho meziročnímu poklesu na úroveň před rokem 2007/2008, tedy před hospodářskou krizí. Balené víno se v roce 2004/2005 podílelo na celkovém objemu dovozu 37 %, v roce 2011/2012 to bylo 55 % a v roce 2018/2019 přes 52 %. Pouze ve dvou letech 2011/2012 a 2012/2013 (hospodářská krize) převažoval dovoz baleného vína nad sudovým (obr. 1) a pak v tomto roce. V posledních dvou vinařských letech byl dovoz vína o něco snížen, dovoz baleného ale narůstá.

Dlouho narůstal i vývoz vína z ČR. V roce 2013/2014 již bylo poprvé vyvezeno více vína baleného než nebaleného. K trvalému obratu došlo až v roce 2015/2016. Zřejmě v klidu a potichu skončila éra „papírového obchodování“ s vínem a vrátili jsme se ke stavu před patnácti lety. Je nelogické, aby země, která zásobuje svůj trh 1/3 produkce vína, vyvážela surovinu. Muselo jít jednoznačně o daňový podvod. Vývoz hotového produktu – lahvového vína svůj smysl má. Podílí se na tvorbě image vína z České republiky. V posledním hospodářském roce jsme vyvezli přibližně 0,25 % objemu naší produkce jako volně ložené víno, což je docela rozumné oproti minulosti, kdy se hlavně se Slovenskem v dovozu i vývozu volně loženého vína „obchodovalo“ v objemech desítek procent sklizeného množství hroznů v ČR. Přitom do roku 2006/2007 takový „obchod“ neexistoval. U lahvového vína je menší pravděpodobnost pančování v dovážejícím státě a tím znehodnocení značky vín z ČR. Pro trvalý růst exportu je pro nás tedy důležitější růst vývozu lahvového vína, který ale v posledních 5 letech poklesl, avšak je otázkou, zda ten předcházející obchod nebyl jenom na papíře. Můžeme spokojeně konstatovat, že se poměry vrací do normálu, jenom stát by si měl dát tu práci a vyšetřit, proč k takové odchylce najednou po dobu deseti let přišlo.

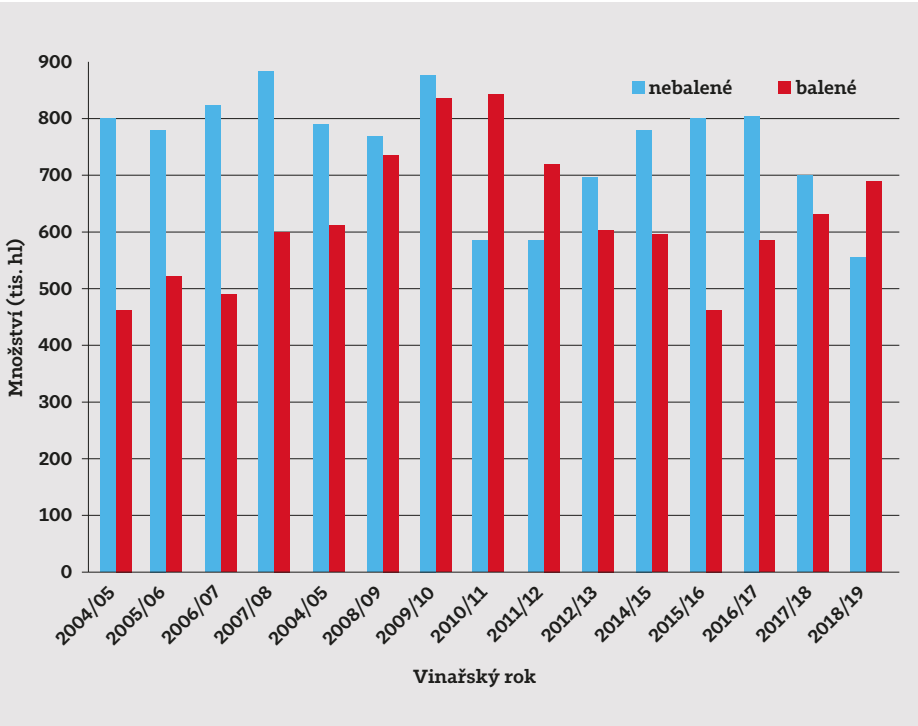

Obr. 1: Vývoj dovozu baleného a nebaleného vína

Od vstupu ČR do EU se náš export baleného vína mírně zvýšil. Pokud vyloučíme roky 2007/2008 až 2014/2015, kdy zřejmě docházelo k podvodům v zahraničním obchodu s vínem (se Slovenskem), není nárůst nijak výrazný. V relativním vyjádření poměru dovozu a vývozu tvořil náš objem exportu lahvového vína v roce 2004/2005 jen 8,5 % dovozu stejné komodity, nyní tento poměr přesahuje 10 % a současně se vyváží 9 % naší produkce vína.

V posledních patnácti letech se nejdříve zvýšil náš export vína ze 40 tis. hl na 150 tis. hl, vrcholu, téměř 250 tis. hl. dosáhl v roce 2010/2011, od té doby klesá. Nárůst vývozu byl však způsoben v důsledku enormního nárůstu deklarovaného vývozu polotovaru – nebaleného vína. Jednalo se pouze o „papírový“ vývoz, protože polovinu roční produkce vína z našich hroznů při jejich nedostatku nikdo nevyveze. Druhou možností je legální reexport vína, ale vzhledem k tomu, že prakticky vše se odehrávalo ▸

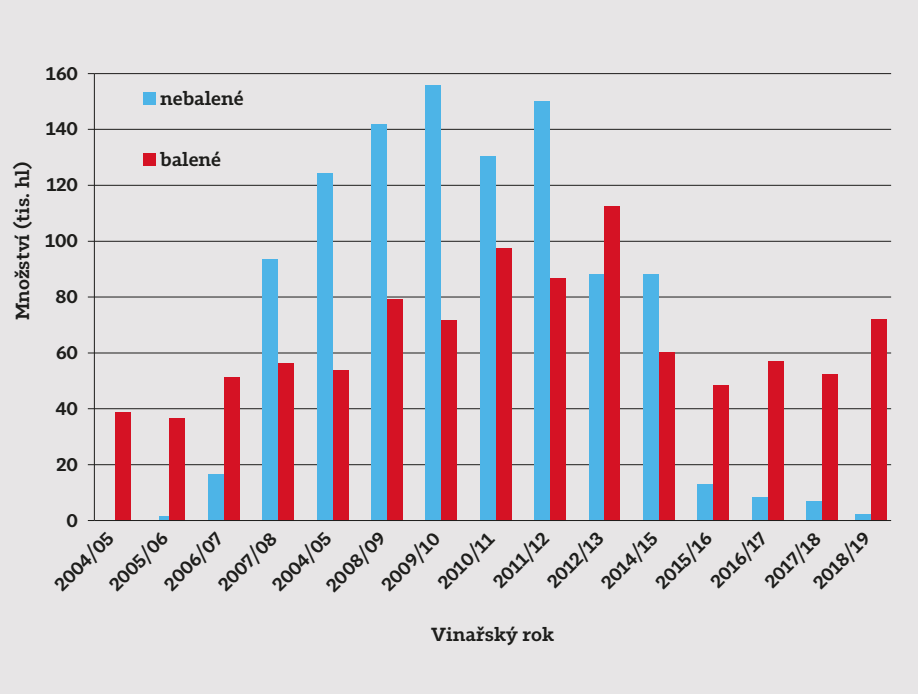

Obr. 2: Vývoj vývozu baleného a nebaleného vína

jenom ve vztahu se Slovenskem, s vysokou pravděpodobností platí předcházející věta. Ve vývozu jsme se sice vrátili o téměř patnáct let zpět, ale je to ve prospěch našeho vinařství i podnikatelské konkurence. V poslední době již vyvážíme převážně konečný produkt, ne polotovar.

Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR byl v posledních patnácti letech (od vstupu do EU) následující (v milionech Kč):

Rok	Dovoz	Vývoz	Rozdíl
2004/2005	−2603	144	−2459
2005/2006	−2379	156	−2223
2006/2007	−2498	233	−2265
2007/2008	−273	367	−2906
2008/2009	−3150	392	−2758
2009/2010	−3175	453	−2722
2010/2011	−3525	506	−3019
2011/2012	−3616	559	−3057
2012/2013	−4000	667	−3333
2013/2014	−4067	750	−3317
2014/2015	−4169	647	−3522
2015/2016	−4100	423	−3677
2016/2017	−4591	441	−4150
2017/2018	−4987	379	−4608
2018/2019	−5207	574	−4633

Záporné saldo zahraničního obchodu ČR tedy již potřetí přesáhlo 4 miliardy Kč za rok a dlouhodobě roste, i když v posledním roce jen mírně. Letos, jako každým novým rokem, bylo nejvyšší, i přes výrazný nárůst našeho exportu. Hodnota ročně spotřebovaného vína na našem trhu (spolu s tuzemskou produkcí a s přidanou hodnotou dovezeného nebaleného vína) přesahuje 10 miliard Kč. Od vstupu ČR do EU se hodnota dovezeného vína zdvojnásobila, hodnota vývozu se zvýšila 4x.

Objem dovozu vína podle zemí se příliš nemění, značný nárůst je ale patrný v prvních letech po vstupu ČR do EU v případě Itálie a Slovenska, u obou zemí jejich export k nám v posledních letech poklesl. Naopak druhou pozici na našem trhu vyklidilo Rakousko, které v minulosti dodávalo především levné nebalené víno. Na nejvyšší pozici se v posledních sedmi letech drží Maďarsko, Itálie a Španělsko. Z Maďarska se v roce 2018/2019 spolu s Itálií dovezlo již druhým rokem nejvíce vína. Během patnácti let se zvýšil dovoz z Francie téměř na dvojnásobek a z Německa na více než čtyřnásobek, v obou případech se dováží především balené víno za vysokou cenu. Postupně se také výrazně zvýšil dovoz vína z Moldavska. V posledních osmi letech značně poklesl dovoz vína z Itálie.

Nejvíce finančních prostředků za dovezené víno do ČR v roce 2018/2019 skončilo stejně jako v předchozích letech v Itálii (1,243 miliardy Kč) a pak následuje Francie (přibližně 0,935 miliardy Kč) před Německem (0,667 mld. Kč), odkud se tentokrát dovezlo opět nejvíce vína v historii. Dalšími státy v pořadí jsou Maďarsko (525 mil. Kč), Španělsko (428 mil. Kč), Slovensko (313 mil. Kč), Moldavsko (281 mil. Kč) a Chile (243 mil. Kč). Z EU bylo dovezeno víno v celko-

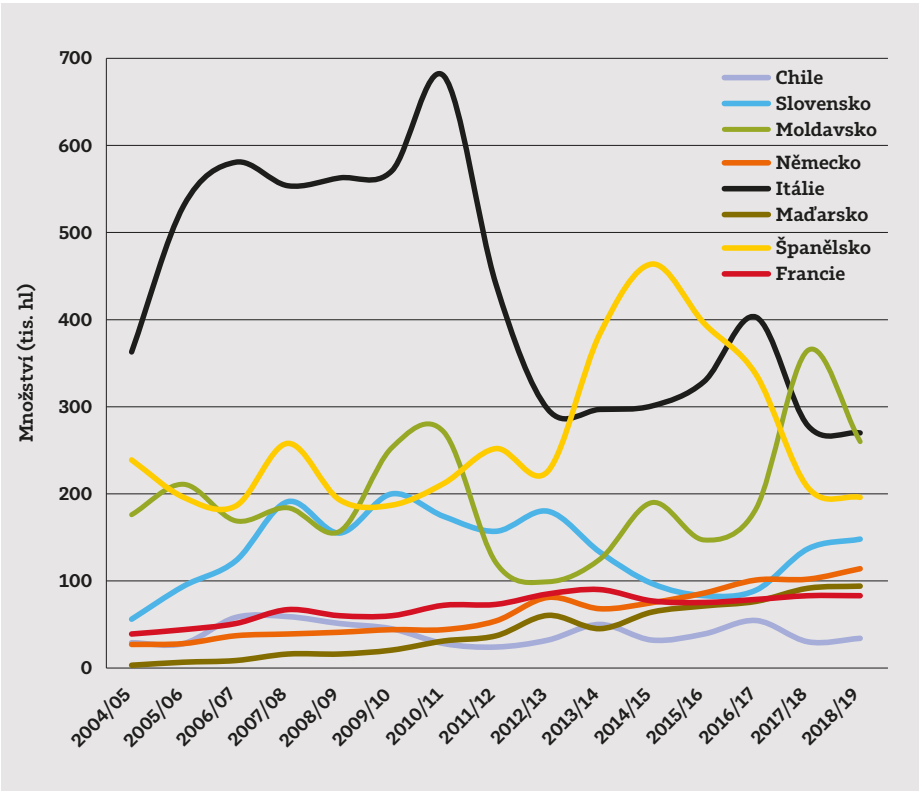

Obr. 3: Vývoj dovozu vína podle států původu

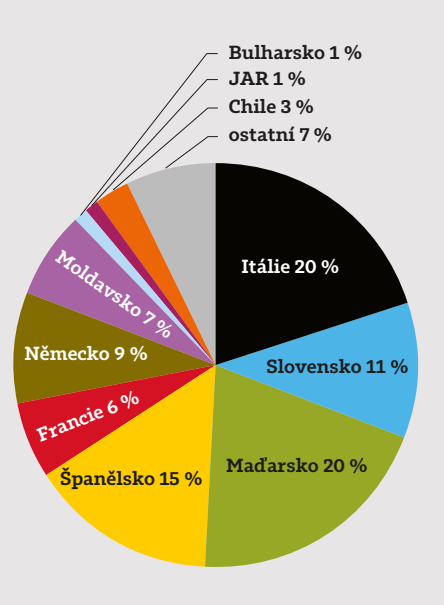

Obr. 4: Dovoz vína podle států ve vinařském roce 2018/2019

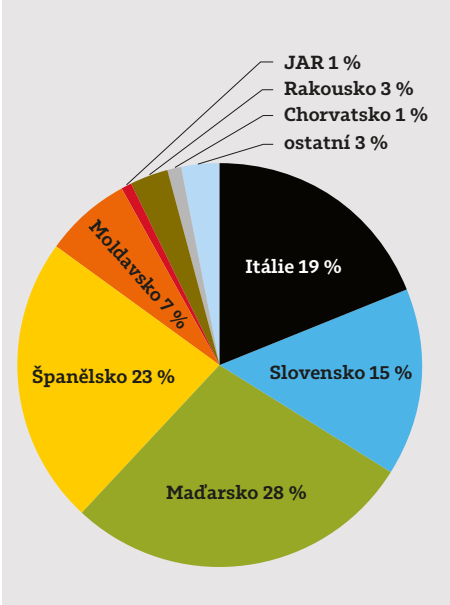

Obr. 5: Dovoz nebaleného vína v hosp. roce 2018/2019

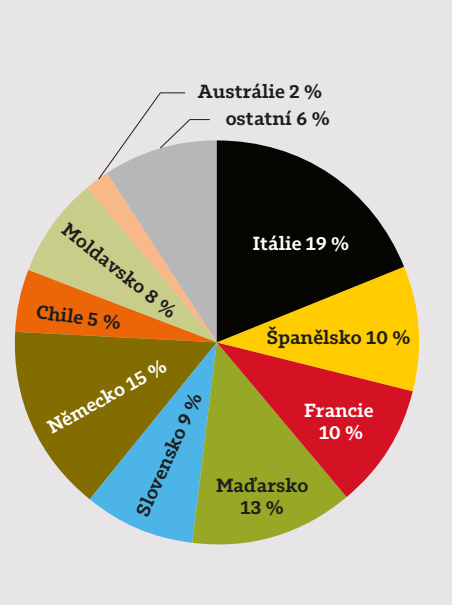

Obr. 6: Dovoz vína v obalech do dvou litrů ve vinařském roce 2018/2019

vém objemu 1,150 mil. hl za 4,406 mld. Kč, tedy 86/85 % veškerého importu.

Podíl jednotlivých států na objemu celkem dovezeného vína je následující (obr. 4)

Maďarské, italské a španělské víno společně spotřebované na našem trhu tak tvořilo větší objem než víno z Moravy.

Volně loženého vína bylo dovezeno 558 tis. hl (o 20 % méně jako rok předtím) za 877 mil. Kč. Z členských zemí EU bylo dovezeno víno v podílu 90 % objemu a 88 % hodnoty celkového dovozu nebaleného vína. Podíl jednotlivých států můžeme pozorovat na následujícím obrázku (obr. 5).

Baleného vína bylo dovezeno 688 tis. hl za cenu 3,638 miliardy Kč, z toho 35 tis. hl za 118 mil. Kč v obalech o objemu 2 až 10 litrů (BiB). Z uvedené finanční hodnoty putovalo 810 mil. Kč do Itálie a 690 mil. Kč do Francie. Francie nám tak dodávala lahvové víno při průměrné ceně 100 Kč/l. Členské země EU nám dodaly 86 % objemu i finanční hodnoty dováženého lahvového vína.

Surovina k výrobě vína (moštové hrozny a mošty) byla v roce 2018/2019 dovezena v množství umožňující získat 116 tis. hl vína za 279 mil. Kč. Nejvíce se dovážely moštové hrozny (13,3 tis. tun za 237 mil. Kč) při průměrné ceně 17,80 Kč/kg. Nejvíce se jich dovezlo z Maďarska (5,7 tis. t), Slovenska (3,1 tis. t) a Itálie (1,8 tis. t). Následoval dovoz moštu (za 42 mil. Kč), prakticky jen z Maďarska (21 tis. hl) při průměrné ceně 15,90 Kč/l. Ze států se nejvíce suroviny dovezlo z Maďarska, následovalo Slovensko a pak Itálie.

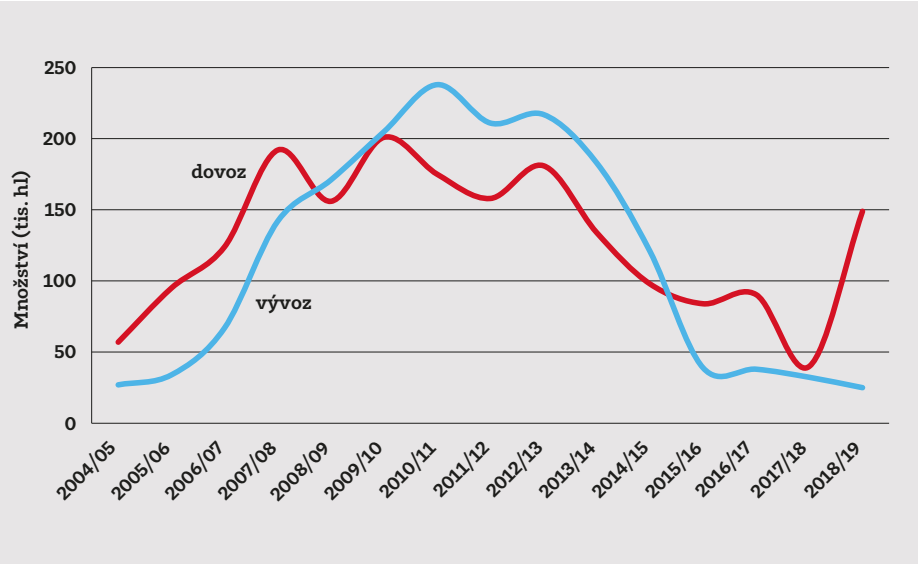

Obr. 7: Vývoj obchodu vínem se Slovenskem

Náš export suroviny k výrobě vína činil přibližně 7,7 tis. hl za 16 mil. Kč a byl směrován převážně do Maďarska (12 mil. Kč) a na Slovensko (2 mil. Kč). Hroznů bylo vyvezeno 323 t za 4,3 mil. Kč (průměrná cena 13,20 Kč/kg), moštů 5,4 tis. hl za 11 mil. Kč (21,10 Kč/l).

Víno vyvážíme převážně na Slovensko. Ze 75 tis. hl exportovaného vína za 574 mil. Kč tam skončilo 25 tis. hl za 166 mil. Kč. Na druhém místě je Německo s 20 tis. hl za 157 mil. Kč. Do Polska jsme vyvezli 13 tis. hl za 87 mil. Kč.

Nebaleného vína bylo vyvezeno 2 tis. hl za 7 mil. Kč, převážně na Slovensko.

Balené víno v celkovém objemu 59 tis. hl za 488 mil. Kč bylo exportováno především na Slovensko (21 tis. hl za 144 mil. Kč = 69 Kč/l). Na druhém místě se nachází Německo (19 tis. hl za 151 mil. Kč = 79 Kč/l). Do Polska se vyvezlo 9 tis. hl za 70 mil. Kč = 78,- Kč/l. Vývoz do zemí EU tvořil přibližně 97 % objemu, za který jsme získali 89 % financí.

Vzájemné obchodní vztahy se Slovenskem v komoditě víno až do roku 2010 narůstaly, po vstupu do EU jsme první čtyři roky dováželi více vína, nežli vyváželi. A narůstající dovoz byl kopírován růstem exportu. V roce 2008/2009 poprvé přesáhl vývoz import, ve vinařském roce 2009/2010 byla obchodní bilance měřená objemem vína vyrovnaná. Přibližně v tom roce se z hlediska dovozu vína ze Slovenska do Česka změnil růstový trend na klesající. V roce 2010/2011 jsme poprvé dosáhli výrazného obchodního přebytku ve výši 63 tis. hl. Od toho roku „záhadně“ začal vzájemný obchod z obou stran klesat. Většina obchodu ▸

se děla v sudovém víně, které prakticky jinam nevyvážíme. Byl to dlouhodobější problém v obchodu vínem: Na obou stranách je obchodováno víno, které buď nepochází z daného státu, nebo se jedná jenom o obchod „papírový“ pro získání původu vína; případně o obě varianty. Stačí si porovnat ceny hroznů v obou státech a ceny obchodovaného sudového vína. Celý problém začal v roce 2007 a vyvrcholil v roce 2010, od té doby množství takto obchodovaného sudového vína vzájemně vyměňovaného mezi Slovenskem a Českem klesal, tedy až do právě skončeného roku. Na obr. 7 je patrná vzájemná závislost křivky dovozu a vývozu vína v posledních letech od vstupu do EU, což jistě nebude jenom náhoda. V roce 2014/2015 k nám byla ze Slovenska dovezena více než ¼ objemu tamní produkce vína, což je samozřejmě nesmysl! V roce 2017/2018 se vzájemný obchod odehrál již na úrovni roku 2004/2005 a převážně se jednalo o balené víno. V roce 2018/2019 bylo zaznamenáno téměř 4x větší množství vína dovezeného ze Slovenska do Česka. Jednalo se většinou o víno nebalené, poměr balené : nebalené činil 2 : 3.

Zajímavým obchodním partnerem je pro nás také Polsko. Vývoz dlouhodobě roste (viz obr. 8), zvláště v hodnotovém vyjádření, krátkdobě ale klesá. V roce 2011/2012 činil podíl lahvového vína 95 %, v roce 2012/2013 96 % a v roce 2013/2014 to bylo 92 %. V roce 2014/2015 činil podíl lahvového vína jenom 88 % a došlo k poklesu vyvezeného objemu vína i jeho hodnoty. Zřejmě to souvisí s poklesem dovozu potravin z Polska do ČR. V roce 2015/2016 bylo opět vyvezeno 96 % baleného vína, v roce 2016/2017 to bylo 92 % a v roce 2017/2018 téměř 98 %

Obr. 8: Vývoj vývozu vína do Polska

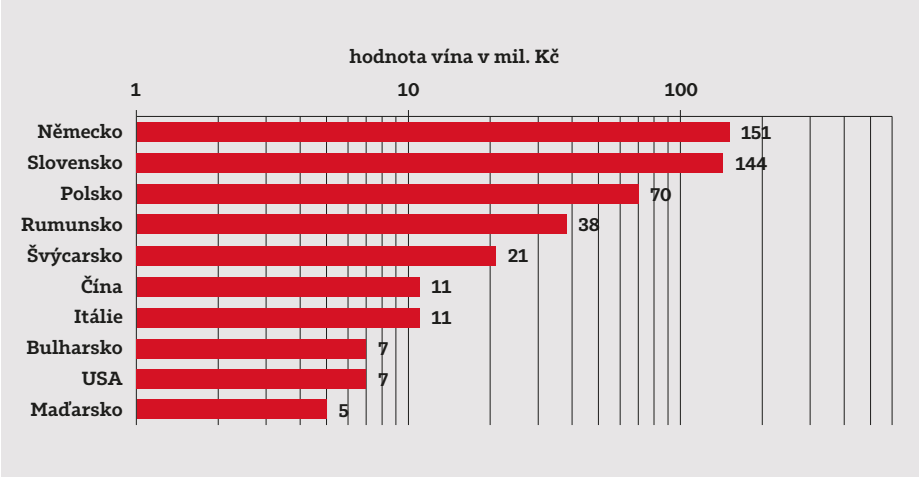

Obr. 9: Hodnota vývozu lahvového vína z ČR podle nejvýznamnějších odběratelů v hosp. roce 2018/2019

vyvezeného vína. Z ekonomického hlediska nejde o žádný zázrak pro ČR, ale trend je do budoucna zajímavý, stejně jako fakt, že Polsko od nás odebírá po Slovensku a Německu největší množství vína. Hodnota vyvezeného vína do Polska tvoří přes 50 % hodnoty exportovaného vína na Slovensko, a to za 15 let prakticky z nuly!

Význam jednotlivých států pro náš export vína v roce 2018/2019 můžeme pozorovat i na obr. 9.

Ze zahraničí

Přiměřená konzumace červeného vína podle vědců je přínosem pro žaludeční mikroflóru, snižuje obsah cholesterolu a tím ovlivňuje i hmotnost

To je závěr nové studie King's College London. Neplatí to pro pivo, cidr a bílé víno, pouze pro víno červené. Snižuje obsah „zlého" cholesterolu a riziko obezity. Byly sledovány tyto parametry: hmotnost, stáří, způsob výživy a mírná konzumace červeného vína. Lékař organizující studii doporučuje sklenici červeného vína nebo dvě jednou za dva týdny.

HTTPS://DE.SPUTNIKNEWS.COM, 28. 8. 2019, JS

Plocha vinic v Německu narůstá

V roce 2019 se zvýšila plocha německých vinic o 305 ha. Většina nových vinic byla s povolením spolkového ministerstva zemědělství vysázena v zemi Porýní-Falc. Celkem ale bylo od ledna 2019 podáno 2.863 platných žádostí na 756 ha nových vinic. Ročně se v Německu může vysázet 0,3 % nových vinic (v ostatních členských zemích EU je to 1,0 %). Upřednostňovány jsou žádosti o výsadbu na svazích. Nejvyšší prioritu mají svahy nad 30 %, pak následuje svažitost od 15 do 30 %.

DDW/27. 8. 2019/JS

Významné reformy ve Valpolicella (Itálie)

Konsorcium Valpolicella má již od roku 2012 registrovanou ochranu produkčních podmínek pro Amarone, Recioto, Ripasso a Valpolicella. Nyní došlo u všech čtyř vín DOP ve Valpolicella ke změnám podmínek zveřejněných v úředním věstníku Gazzetta Ufficale. Novinkou je, že vinaři mohou zvýšit podíl odrůdy Corvinone až na 95 % a odrůdu Corvina mohou zcela nahradit odrůdou Corvinone. Dosud mohla tato odrůda tvořit jen 50 %. Důvodem je, že Corvinone je lépe adaptována na nadcházející klimatické změny, je také odolnější vůči suchu a proti komplexu chorob esca. Podíl odrůdy Rondinella se nemění, zůstává od 5 do 30 %.

Další změny pravidel pro Ripasso, Amarone a Recioto jsou vedeny cílem zvýšení kvality. Takto označit je nově možné pouze víno z hroznů z porostů alespoň čtyři roky starých (dosud to byly 3 roky). Amarone může mít nově maximálně 9 g/l zbytkového cukru, dosud bylo povoleno 12 g/l. DOC Valpolicella může mít nově šroubovací uzávěr, platí to pro láhve o objemu od 0,375 až 1,5 litru. Důvodem všech změn byl prudký nárůst plochy vinic během posledních deseti let o 30 % na 8.200 ha.

WEINWIRTSCHAFT/29. 8. 2019/JS

Chianti může být sladší

Konsorcium DOCG Chianti oznámilo důležitou změnu pravidel. Národnímu vinařskému výboru při ministerstvu zemědělství podalo žádost o zvýšení maximálního povoleného zbytkového cukru v DOCG tak, aby byly plně využity možnosti dané pravidly EU pro suché víno. Tím budou moci vína od sklizně 2019, ale i nenalahvovaná Chianti z dřívějších sklizní, obsahovat místo dosavadních 4 g/l až 9 g/l zbytkového cukru. Samozřejmě v závislosti na obsahu kyselin, jak to stanovují předpisy EU.

Důvodem změny je zvýšení konkurenceschopnosti DOCG Chianti, především na třetích trzích u orientálních, jihoamerických a severoamerických konzumentů. Počítají do těchto oblastí se zvýšením vývozu. Zatím víno podle těchto nových pravidel mohou prodávat jenom v rámci Itálie, publikováním v Úředním věstníku EU je budou moci i vyvážet. Zveřejnění očekávají koncem října 2019.

WEINWIRTSCHAFT/12. 9. 2019/JS

V Rakousku zůstává maximální možný výnos hroznů beze změn

Rakouský národní vinařský výbor neshledal žádný důvod pro změnu maximálního možného výnosu směrem nahoru, ani dolů. Takže pro rok 2019 zůstává pro odrůdové, zemské a jakostní víno , včetně vína s přívlastkem, hranice ve výši 9 t hroznů na hektar nebo 6.750 litrů vína.

Podle zákona může spolkový ministr zemědělství upravovat na základě žádosti tento výnos každoročně o 20 % nahoru nebo dolů. Národní vinařský výbor se rozhodl pro žádnou úpravu na základě loňské vyšší sklizně, která bude letos asi kompenzována nižší sklizní v rámci státu.

Vzhledem k delší dobu trvajícímu převisu nabídky vína nad jeho poptávkou klesly ceny dolů. Ceny sudového vína ve sklepech nedosahují ani 0,50 €/l. To se projevilo samozřejmě i na cenách hroznů, začátkem sklizně se nesmluvní (volné) ceny pohybovaly kolem 30 až 35 centů/kg.

DER WINZER/10. 09. 2019/JS

Změna klimatu: Jižní Evropa prohrává

Změna klimatu výrazně zamíchá zemědělstvím. Produktivita zemědělství ve Středomoří zřejmě poklesne. Vyplývá to z nové zprávy Evropské agentury pro životní prostředí. Následky se v bu-

doucnu projeví na cenách, množství a kvalitě potravin v Evropě. V Itálii, Řecku, Portugalsku, jižní Francii a Španělsku se sníží rentabilita zemědělské produkce, což povede k opuštění zemědělské půdy a ukončení činnosti řady zemědělců, uvádí se ve zprávě. Plocha orné půdy na jihu Evropy do roku 2100 klesne na 60 až 80 %, z toho se bude většina týkat Itálie. Ve Středomoří se očekávají suchá období, především na jaře a v létě. Mimo rostlin budou zasažena i zvířata – vysoké teploty budou ohrožovat zdravotní stav zvířat a sníží produktivitu chovů.

Zatímco jižní regiony EU budou stále méně vhodné k pěstování rostlin a chovu zvířat, v západní Evropě se může zemědělská produkce zvýšit o 8 % a v pobaltských státech ještě více. Autor článku použil podnadpis „Česko, nová Rioja?“, ale dále se už Českem nezabývá. Na severu se prodlouží vegetační období a začnou se pěstovat nové kulturní plodiny jako kukuřice a ozimá pšenice. Oteplení zeměkoule v chladných regionech zvýší výnosy pšenice, ve východoevropských zemích se do roku 2050 zvýší výnos hroznů révy vinné. Naproti tomu v tradičních vinařských regionech kolem Středozemního moře se v důsledku veder vinařům nepovede dobře. Studie poukazuje na negativní následky změny klimatu na vývoj hroznů a jejich kvalitu v jižní Evropě.

Kvůli nedostatku vody, která nebude postačovat pro stávající závlahové systémy na jihu Evropy, hrozí konec pěstování oliv v severní a střední Itálii, v některých částech Francie a na severu iberského poloostrova. Ve zprávě se uvádí, že do roku 2050 může dojít ke snížení příjmů zemědělců EU až o 16 %.

HTTPS://WWW.MSN.COM/AUTOR: GERARDO FORTUNA/06. 09. 2019/JS

Italské sklepy byly již před sklizní docela zaplněny

Před sklizní 2019 se v italských sklepech nacházelo více vína než rok předtím. Situace se ale může změnit po sklizni. Nyní (konec září) je sklizeň hroznů v Itálii asi v polovině. Většina bílých odrůd je sklizena, modré ještě visí na řádcích. K 15. září byla podle registru vinic ve sklepech zásoba 38 mil. hl vína, o 5,4 mil. hl více než před rokem. Ale sklizeň 2017 byla mimořádně nízká, kdežto v roce 2018 byla nadprůměrná. Přes 51 % zásob vína tvoří DOC, z toho červené 59 %. Na zemské víno (IGP) připadá 25,2 % při stejném podílu červeného vína a na odrůdové víno „Italia“ 1,7 %. Zbývajících 22 % tvoří víno bez uvedení původu.

WEINWIRTSCHAFT/26. 9. 2019/JS

Otevřen první „vínomat“ v Klosterneuburku

Vinaři z Klosterneuburku nabízí nyní svá vína po celý týden bez ohledu na denní nebo noční hodinu, vždy hychlazená a za odpovídající cenu prostřednictvím moderního automatu "VinoMat". Cílem projektu bylo umožnit konzumentům vína v Klosterneuburku 24-hodinovou nabídku vín a sektů od místních vinařů a to vychlazených na konzumační teplotu. Místní svaz vinařů se proto spojil za tímto účelem s výrobcem nápojových automatů. Automat stojí na jednom z náměstí v Klosterneuburku. Platit lze bankovkami, kartami i mobilem. Je vybaven ochranou proti zneužití mládeží.

DER WINZER/23. 09. 2019/JS

Vinohrad v lyžařském letovisku Saalbach-Hinterglemm v rakouských Alpách 1.212 m. n. m.

Nejvýše položený vinohrad v Rakousku se nachází na pomezí spolkových zemí Salcbursko a Tyrolsko. Vinař a hoteliér z Kremže tam v nadmořské výšce 1.212 metrů vysadil 2.500 keřů révy odrůdy Solaris. Odrůda by měla odolávat teplotě až -20 ˚C a jako PIWI je odolnější vůči houbovým chorobám. Podnik nazval „Alpenwinzerei“ (Alpské vinařství). Pozemek před tím byl dlouho sledován a k rozhodnutí pro vinici došlo na základě zjištění řady teplých dnů v létě a vhodné půdy. Kvůli jarnímu tání sněhu v horách nad pozemkem zabudoval pod vinici drenáž. Sníh by neměl být problém, naopak je nejlepší ochranou proti mrazu a zásobárnou vody. Předpokládají bioprodukci. V únoru letošního roku naskladnil 2.500 kusů sazenic Solarisu do chladírny a čekal na vhodné počasí k výsadbě. Letos však přišlo až v červnu, a tak vinici začal sadit až 5.6. V polovině září už se ukázalo několik prvních hroznů. Předpokládá v roce 2022 první víno v objemu kolem 750 lahví. V Evropě se nachází vinice v nadmořské výšce nad tisíc metrů jen velmi zřídka.

DER WINZER/23. 9. 2019/JS

Hamburský Start-up zahajuje výrobu nealkoholických lihovin

Pod názvem "Undone" zavádí nový start-up řadu nealkoholických lihovin, které podle směrnice EU obsahují méně než 0,2 % obj. alkoholu. Jde o nápoje již dříve představené v New Yorku, a sice o nealkoholické alternativy k rumu, ginu, hořkým likérům a wermutu. Tyto nápoje jsou vyráběny z pravých alkoholických destilátů a zatím jsou nabízeny ve čtyřech variantách: „No.1 Sugar Cane Type“ (This is not Rum), „No.2 Juniper Type“ (This is not Gin), „No.7 Italian Bitter Type“ (This is not Orange Bitter) a „No.8 Italian Aperitif Type“ (This is not Vermouth). Alternativy ginu a rumu jsou nejdříve destilovány a pak je z nich odstraněn alkohol. Esence alternativ hořkých likérů a wermutu se získávají nealkoholickou fermentací. Kombinací s přírodními aromaty jako jsou jalovec a citrón a nosiči chuti jako čili nebo zázvor vzniká z těchto esencí tzv. „chuť undone“.

Cílem je celosvětově snížit konzumaci alkoholu do roku 2025 o 20 %. Nápad vznikl tak, že u barů nebo na večírcích se vždy vyskytují i lidé, kteří chtějí jenom málo nebo vůbec žádný alkohol, aniž by chtěli oželet dojmy z těchto nápojů. Firma Undone tak chce zahájit novou éru přípravy nealkoholických koktejlů.

GETRÄNKE ZEITUNG/13. 9. 2019/JS

Zástupci producentů piva se zavázali k uvádění informací o kalorických hodnotách piva na etiketách do roku 2022

Producenti /Brewers of Europe se zavázali k uvádění energetické hodnoty piva buď v kaloriích na 100 mililitrů, nebo uvedením všech sedmi nutričních kategorií včetně sacharidů, tuků, vlákniny a bílkovin. Producenti se také dále mohou rozhodnout poskytnout dodatečné nutriční informace mimo etiketu (například pomocí QR kódů), případně mohou poskytnout informace platné i pro jednu porci.

ZPRAVODAJ PK ČR 33/2019

Novinky v oblasti NBT XV

Letos poprvé byl na trh s potravinami uveden produkt nových technik šlechtění. Jedná se o sójový olej Calyno vyrobený z genově editované sóji. V porovnání s běžným sójovým olejem má méně nasycených mastných tuků (20 %), více kyseliny olejové (80 %) a nulový obsah trans tuků. Ideální je tedy při použití v potravinářském průmyslu a v restauracích na smažení.

ZPRAVODAJ PK ČR 32/2019

Zákon o organické produkci může mít negativní dopady na importované biopotraviny

17. 9. 2019 – Od 1. ledna 2020 vstoupí v Rusku v platnost již dříve schválený zákon „O organické produkci“, který upravuje povinné označování „biopotravin“. Firmy, které chtějí na ruském trhu prodávat biopotraviny, musí mít ruské certifikáty, být registrovány v ruském registru výrobců biopotravin a teprve poté mohou svůj produkt označit slovem „organický“. Zatím ale není vypracován přesný mechanismus získání certifikátů ani postup registrace v ruském registru výrobců organických potravin. Většina biopotravin na ruském trhu je dovezena ze zahraničí, certifikována v Evropské unii a je označena evropským logem „organický“. Od 1. ledna 2020 by takto označené potraviny, které však nebudou mít zároveň ruský certifikát, měly být staženy z prodeje, příp. prodávány v jiných obalech bez evropského označení „organický“.

Zákon „O organické produkci“ má sjednotit označovaní bioproduktů tak, aby zákazník měl garanci, že se opravdu jedná o potraviny, které mají příslušný ruský certifikát, a jejich výrobce je zařazen v ruském registru výrobců organických potravin. Doposud výrobci používali označení „bio“, „organický“, „přírodní“ atd. pouze jako marketingový nástroj, což zákazníkovi nedávalo žádnou jistotu. Na jednu stranu výrobci biopotravin toto sjednocení vítají, na druhou si stěžují na to, že doposud není jasně definován praktický postup, jak bude vše probíhat. Zároveň očekávají zvýšení nákladů na změny obalů a marketing. V nejistotě jsou ruští i zahraniční výrobci.

Podle Euromonitor International dosahuje ruský trh biopotravin obratu okolo 900 mld. rublů, z toho je asi 80% produktů importováno. Např. v hypermarketech Globus je celkem 680 položek v segmentu biopotravin, z nichž 626 má evropský nebo mezinárodní certifikát. Pokud zákon „O organické produkci“ vstoupí od 1. ledna 2020 v platnost a výrobci nezmění svá označení na obale, nebudou tyto výrobky moci být prodávány. Mezinárodní výrobci biopotravin proto nyní žádají ruské Ministerstvo zemědělství o řešení problému. Jako varianty se nabízí odložení platnosti zákona, příp. stanovení přechodného období nebo uznání evropských (mezinárodních) certifikátů.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Australští producenti nesouhlasí s požadavky EU na ochranu geografického původu potravin a nápojů

EU požaduje v rámci obchodní dohody s Austrálií ochranu geografického původu potravin a nápojů pro řadu položek – např. skotské hovězí maso, sýry a z české produkce Budějovické pivo, Žatecký chmel a další.

ZPRAVODAJ PK ČR 32/2019

Vystoupení Velké Británie z Evropské unie bez dohody může vést k ohrožení schopnosti zabezpečení dostatečného množství potravin ve Velké Británii

V současné době jsou na trhy VB potraviny z EU dováženy v objemu až 10.000 kamionů denně. Podle posledních údajů není VB soběstačná, a není tedy schopná své občany uživit z vlastních zdrojů, zvlášť v průběhu několika málo týdnů.

ZPRAVODAJ PK ČR 32/2019

Peking vrací úder. Oznámil cla na americké oříšky a mražené vepřové

Čína uvalí další cla na americký dovoz v objemu 75 miliard amerických dolarů ročně (1,75 bilionu korun). V pátek o tom informoval server listu Financial Times. Cla ve výši 5 až 15 procent jsou odvetnými opatřeními za nejnovější americká cla na čínský dovoz, jež vejdou v platnost v září a v prosinci. Peking oznámil, že první várka nových cel vejde v platnost na začátku září. Zdaněn bude nově například dovoz mraženého vepřového nebo oříšků. Další část nových cel vejde v platnost 15. prosince. Čínské protiopatření tak bude časově kopírovat zavádění amerických cel. Ta původně měla platit od prvního září, později ale prezident Donald Trump část odložil právě na 15. prosince. Nová americká cla se budou týkat čínského dovozu v ročním objemu 300 miliard dolarů (6,985 bilionu korun). Obchodní válka mezi USA a Čínou trvá již od března 2018. Tehdy Trump podepsal první dekret o dovozních clech na čínský dovoz v ročním objemu zhruba 50 miliard dolarů (1,16 bilionu korun). Od té doby na sebe obě země vzájemně uvalují nová cla.

ZDROJ: NOVINKY, 26. 8. 2019

Evropská komise – Tisková zpráva – Sucho v Evropě: členské státy se dohodly na podpůrných opatřeních navržených Komisí

Brusel 28. srpna 2019 - Členské státy se dnes dohodly na řadě podpůrných opatření, která Komise navrhla s cílem zmírnit finanční obtíže, s nimiž se zemědělci potýkají v důsledku nepříznivého počasí, a zlepšit dostupnost krmiva. Komisař odpovědný za oblast zemědělství a rozvoj venkova Phil Hogan uvedl: „Situaci již od počátku extrémních klimatických jevů pozorně sledujeme a jsme připraveni naše zemědělce podpořit. Komise je po celou dobu v úzkém kontaktu se všemi členskými státy a v případě potřeby urychleně reaguje. Dnešní opatření by měla zmírnit finanční dopady na evropské zemědělce a ochránit je před nedostatkem krmiv pro hospodářská zvířata.“

Opatření, na nichž dnes členské státy na schůzi výboru shodly, zahrnují možnost vyšších zálohových plateb a několik výjimečných odchylek od pravidel ekologizace, které by měly zemědělcům pomoci zajistit dostatečné množství krmiva pro jejich zvířata. Dotčení zemědělci budou moci získat vyšší procentní podíl plateb v rámci společné zemědělské politiky (SZP), aby se zlepšila jejich finanční situace. Konkrétně obdrží:

- až 70 % svých přímých plateb v polovině října,
- 85 % plateb na rozvoj venkova, ▸

jakmile bude balíček opatření na začátku září formálně přijat. Budou také povoleny odchylky od určitých pravidel ekologizace, aby se zvýšila dostupnost krmiv. Bude tak možné:

- považovat půdu ponechanou ladem za zvláštní plodinu nebo za plochu využívanou v ekologickém zájmu, přestože byla spásána nebo sklizena,
- osévat meziplodiny jako čisté kultury (a nikoli jako směs plodin, jak je v současné době stanoveno), jsou-li určeny k tvorbě pastvin nebo výrobě krmiv,
- zkrátit minimální dobu osmi týdnů stanovenou pro přítomnost meziplodin, aby pěstitelé mohli po svých meziplodinách včas zasít ozimé plodiny.

Další kroky

Balíček opatření by měl být v návaznosti na dnešní rozhodnutí formálně přijat na začátku září. Komise bude ohledně dopadů sucha i nadále v kontaktu se všemi členskými státy.

Evropská komise – Tisková zpráva – Výpadek příjmů z DPH: země EU v roce 2017 nedokázaly vybrat DPH ve výši 137 miliard eur

Brusel 5. září 2019 - Za rok 2017 se v zemích EU na dani z přidané hodnoty (DPH) nevybralo 137 miliard eur, ukazuje dnes zveřejněná studie Evropské komise. Výpadek příjmů z DPH, tedy celkový rozdíl mezi očekávanými příjmy z DPH a skutečně vybranou částkou, se oproti minulým rokům poněkud snížil, ale je stále velmi vysoký. Existence takto výrazného výpadku opět poukazuje na nutnost komplexní reformy pravidel EU v oblasti DPH, kterou v roce 2017 navrhla Evropská komise. Pro účely boje proti podvodům v oblasti DPH a k tomu, aby pravidla fungovala pro poctivé podnikatele a obchodníky, je také nutná lepší spolupráce mezi členskými státy. Výpadek příjmů z DPH měří efektivitu kroků, které jednotlivé členské státy podnikají k vynucování předpisů v oblasti DPH: poskytuje odhad příjmů ztracených v důsledku daňových podvodů a úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem, úpadků a platební neschopnosti i nesprávných výpočtů. K dosažení výraznějšího pokroku je nutná důkladná reforma systému DPH, která zvýší jeho odolnost vůči podvodům. Členské státy si nemohou dovolit přihlížet tomu, jak se vinou karuselových podvodů s DPH a nekonzistentnosti systému ztrácejí miliardy eur.

Nejvyšší výpadek příjmů z DPH zaznamenalo Rumunsko: v roce 2017 se mu nepodařilo vybrat 36 % příjmů z této daně. Následovaly Řecko (34 %) a Litva (25 %). Naopak nejnižší výpadek nastal ve Švédsku, Lucembursku a na Kypru, kde se v průměru nevybralo jen jedno procento příjmů z DPH. V absolutním vyjádření měla největší výpadek Itálie, ve výši přibližně 33,5 miliardy eur. Situace v jednotlivých členských státech se nadále značně liší. Ve 25 z nich se výpadek snížil, ve třech se zvýšil. Dobrých výsledků, a tedy podstatného snížení výpadků svých příjmů z DPH, dosáhly Malta (snížení o 7 procentních bodů), Polsko (snížení o 6 p. b.) a Kypr (snížení o 4 p. b.). Solidní výsledky vykázalo i dalších sedm členských států, a to Česko, Slovinsko, Itálie, Lucembursko, Slovensko, Portugalsko a Francie, jimž se podařilo výpadek snížit o více než 2 procentní body. Výpadek se však znatelně zvýšil v Řecku (2,6 p. b.) a v Lotyšsku (1,9 p. b.) a marginálně v Německu (0,2 p. b.). V nominálním vyjádření se výpadek příjmů z DPH v roce 2017 snížil o 8 miliard eur na 137,5 miliardy. V roce 2016 bylo snížení podobné, konkrétně o 7,8 miliardy eur. Výpadek tak v roce 2017 představoval 11,2 % celkových příjmů z DPH v EU, zatímco v předchozím roce to bylo 12,2 %. Tato sestupná tendence nyní trvá již pátým rokem.

Dnes zveřejněná zpráva o výpadku příjmů z DPH se zaměřuje na rok 2017, jelikož je to poslední období, za které jsou k dispozici kompletní údaje o národních účtech a vlastních zdrojích. Letošní studie však přichází s novinkou: obsahuje prognózu poskytující „rychlý odhad“ výsledků za rok předcházející roku publikace, tj. 2018. Podle tohoto rychlého odhadu bude sestupná tendence výpadku pokračovat, takže v roce 2018 zřejmě poklesne pod 130 miliard eur a 10 % celkové daňové povinnosti k DPH.

Souvislosti

Studie výpadku příjmů z DPH se financuje z rozpočtu EU. Její zjištění jsou užitečná pro EU i členské státy, DPH totiž představuje významný zdroj příjmů pro jejich rozpočty.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Tisková zpráva: EU v čele celosvětového obchodu se zemědělskými a potravinářskými výrobky

Brusel 5. září 2019 - Ve zprávě, která dnes byla zveřejněna, potvrdila EU pro další rok své postavení největšího světového vývozce zemědělských a potravinářských výrobků. Vyvezla v minulém roce zboží v hodnotě 138 miliard eur. Z celkového objemu zboží, které bylo z EU v roce 2018 vyvezeno, představují zemědělské produkty pevný 7% podíl. Zaujímají čtvrté místo hned po strojírenských výrobcích, dalším průmyslovém zboží a chemických látkách. Zemědělství a jednotlivá potravinářská odvětví a související služby zajišťují v EU celkem téměř 44 milionů pracovních míst. Potravinářská výroba a zpracovatelský řetězec vytvářejí v EU 7,5 % všech pracovních míst a 3,7 % celkové přidané hodnoty.

K úspěchu EU v oblasti obchodu se zemědělskými výrobky přispěla rozhodujícím způsobem společná zemědělská politika, která se stále více orientuje na trh. Dobrá pověst EU, pokud jde o zajištění bezpečných, udržitelně vyráběných, výživných a kvalitních výrobků, na globálním trhu vítězí. Pěti nejdůležitějšími zeměmi, kam se z EU vyváží 40 % zemědělských a potravinářských výrobků, jsou i nadále Spojené státy, Čína, Švýcarsko, Japonsko a Rusko. Kromě jednání o obchodních dohodách, které nabízejí zemědělcům EU další příležitosti, pomáhá Evropská komise svojí propagační činností vývozcům z EU, aby se dostali na nové trhy a mohli využívat obchodní možnosti. Košíku vyvážených produktů dominují nadále víno a vermut, na druhém místě následují destiláty a likéry. Za ně se řadí kojenecká výživa a různé potravinářské přípravky, čokoláda, těstoviny a jemné pečivo.

Pokud jde o dovoz, zpráva uvádí, že se EU díky dovozu v hodnotě 116 miliard eur stala druhým největším dovozcem zemědělských a potravinářských výrobků. Obchodní bilance EU v tomto odvětví tak dosahuje pozitivní čisté hodnoty 22 miliard eur. EU dováží především tři druhy produktů: produkty, které se v EU nepěstují, nebo se pěstují jen v malé míře, jako jsou např. tropické ovoce, káva a čerstvé nebo sušené ovoce (v roce 2018 představovaly tyto produkty 23,4 % dovozu), produkty, které jsou určeny ke krmení zvířat (včetně sójo-

vých pokrutin a sójových bobů – dohromady 10,8 % dovozu), a produkty používané jako přísady při dalším zpracování (např. palmový olej).

Dovoz z USA rostl v roce 2018 nejrychleji – nárůst o 10 % činí z této země hlavního dodavatele zemědělských a potravinářských produktů do EU. Úplná zpráva obsahuje rovněž přehled obchodních výsledků klíčových partnerů EU (USA, Číny, Brazílie, Japonska, Ruska) a jejich obchodních toků s EU a kromě jiného také kapitolu s údaji o obchodu a spolupráci s nejméně rozvinutými zeměmi.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Tisková zpráva - Potravinářský řetězec: členské státy podpořily větší transparentnost cen

Brusel 11. září 2019 - V návaznosti na dnešní jednání s členskými státy Komise přijme opatření, kterými se v zájmu větší transparentnosti zlepšuje oznamování cen v rámci potravinářského řetězce. Poté, co se Komise zasadila o zákaz nekalých obchodních praktik a lepší podmínky pro spolupráci producentů, představila v květnu třetí návrh usilující o spravedlivější dodavatelský řetězec potravin. Návrh má zlepšit sběr údajů o cenách zemědělsko-potravinářských produktů v jednotlivých fázích dodavatelského řetězce s cílem pochopit způsoby určování cen. Díky větší transparentnosti budou jednotliví aktéři informovanější a budou lépe rozumět tvorbě cen a vývoji trendů v celém potravinářském řetězci. Zvýší se také vzájemná důvěra a bude možné přijímat kvalitnější podnikatelská rozhodnutí a lépe řídit rizika. Spolu s nedávno přijatou směrnicí o zákazu nekalých obchodních praktik a zlepšením právních předpisů týkajících se organizací producentů v roce 2017 posílí tato pravidla úlohu zemědělců v potravinářském řetězci.

Po dnešním jednání ve Výboru pro společnou organizaci trhů budou uvedená opatření v nadcházejících týdnech přijata Komisí a začnou platit od 1. ledna 2021. Zatímco o zemědělských trzích máme k dispozici již značné množství údajů (včetně údajů o výrobních a spotřebitelských cenách, objemu produkce a obchodu atd.), informací o trzích, jež fungují mezi zemědělci a spotřebiteli (např. pokud jde o zpracování či maloobchodní prodej potravin), je k dispozici jen málo. Asymetrie, která tak z hlediska informovanosti mezi zemědělci a jinými účastníky dodavatelského řetězce potravin vzniká, může zemědělce při obchodování s ostatními výrazně znevýhodňovat.

Dnes schválená opatření se budou týkat odvětví masa, mléka a mléčných výrobků, vína, obilovin, olejnin a bílkovinných plodin, ovoce a zeleniny, olivového oleje a cukru. Pro sběr údajů se budou používat systémy a postupy, jimiž již dnes hospodářské subjekty a členské státy sdělují Komisi informace o trhu. Za sběr údajů o cenách a trhu budou odpovídat jednotlivé členské státy. V zájmu nákladové efektivnosti a omezení administrativní zátěže se budou oznamovat reprezentativní ceny. Členské státy předají údaje Komisi a ta je následně zveřejní na svém portálu zemědělsko-potravinářských údajů a prostřednictvím středisek EU pro sledování trhu.

Souvislosti

Doporučení předložená v listopadu 2016 se týkala tří regulačních aspektů: nekalých obchodních praktik, organizací producentů a transparentnosti trhu. V roce 2017 Komise zahájila počáteční posouzení dopadů a veřejnou konzultaci zaměřené na tyto tři prvky. Z celoevropského průzkumu veřejného mínění, jehož výsledky byly zveřejněny v únoru 2018, vyplynulo, že lepší postavení zemědělců v potravinářském řetězci by uvítala velká většina respondentů (88 %). Ve veřejné konzultaci z roku 2017 ohledně modernizace společné zemědělské politiky vyjádřilo souhlas s návrhem, aby jedním z cílů společné zemědělské politiky EU bylo lepší postavení zemědělců v hodnotovém řetězci, 96 % respondentů.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Tisková zpráva - Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství: více než 100 signatářů se zavázalo používat do roku 2025 v nových výrobcích deset milionů tun recyklovaných plastů

Brusel 20. září 2019 – Více než 100 veřejných a soukromých partnerů z celého hodnotového řetězce plastů dnes podepsalo prohlášení Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství, která propaguje dobrovolná opatření pro dobře fungující trh EU s recyklovanými plasty. Prohlášení uvádí, jakým způsobem aliance dosáhne do roku 2025 cíle používat při výrobě nových výrobků v Evropě každoročně deset milionů tun recyklovaných plastů. Tento cíl stanovila Evropská komise v roce 2018 ve své strategii pro plasty jako součást svého úsilí o intenzivnější recyklaci plastů v Evropě.

Prohlášení, které podepsaly malé a střední podniky, velké společnosti, obchodní sdružení, tvůrci norem, výzkumné organizace a místní a celostátní orgány, se zavazuje dosáhnout cíle deseti milionů tun a vyzývá k přechodu na nulové odpady z plastů v přírodě a nulové skládkování. Pro dosažení tohoto cíle vymezuje konkrétní opatření, mimo jiné:

- zlepšit design plastových výrobků, aby se zvýšila jejich recyklovatelnost a aby obsahovaly více recyklovaných plastů,
- odhalit nevyužitý potenciál pro intenzivnější sběr, třídění a recyklaci plastového odpadu v celé EU, jakož i mezery v investicích,
- vytvořit agendu v oblasti výzkumu a vývoje pro plasty v oběhovém hospodářství,
- zavést transparentní a spolehlivý monitorovací systém ke sledování všech toků plastového odpadu v EU.

Další kroky

Prohlášení aliance zůstane otevřené k podpisu na internetových stránkách Komise, aby se k němu mohlo postupně připojit více signatářů, zejména pak veřejné orgány z celé Evropy. Obchodní sdružení a společnosti se rovněž vyzývají, aby se dobrovolně zavázaly k tomu, že budou používat nebo vyrábět více recyklovaných plastů, pokud tak dosud neučinily. Zúčastněné strany si mohou další informace vyžádat na adrese: GROW-ENV-RPLASTICS-PLEDGE@ec.europa.eu

Souvislosti

Potenciál pro recyklaci plastového odpadu je v EU stále z velké části nevyužitý, zejména ve srovnání s jinými materiály, jako je papír, sklo nebo kovy. Z více než 27 milionů tun plastového odpadu, který se v Evropě každoročně shromáždí, putuje do recyklačních zařízení méně než jedna třetina. V důsledku toho byly v roce 2016 v Evropě prodány méně než čtyři miliony tun recyklovaných plastů, což představuje sotva 8 % trhu EU s plasty. Schválením cíle EU ve výši deseti milionů tun recyklovaných plastů prodávaných v EU do roku 2025 se Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství zavazuje navýšit objem trhu EU s recyklovanými plasty o více než 150 %.

(KRÁCENO)